

Sygn. akt: III AUa 946/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 lutego 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Lucyna Guderska

Sędziowie: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

SSO del. Beata Michalska (spr.)

Protokolant: st. sekr. Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 25 lutego 2014 r. w Łodzi

sprawy **A. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o wysokość kapitału początkowego,

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 25 marca 2013 r., sygn. akt: VIII U 1040/09;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 946/13

UZASADNIENIE

W dniu 3 kwietnia 2009r. A. W. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. z 20 lutego 2009r. , mocą której ponownie ustalono wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. Odwołująca wystąpiła o stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji na podstawie art.156 § 1, 2 , 4 i 7 kodeksu postępowania administracyjnego . W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, iż wbrew zapisom w zaskarżonej decyzji , nie składała wniosku o ponowne ustalenie kapitału początkowego, ponieważ nie uprawomocniła się wcześniejsza decyzja z 12 kwietnia 2007r. ustalająca kapitał początkowy .

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wnosił o jego oddalenie. Podniósł, iż ustalił ponownie wartość kapitału początkowego odwołującej w wykonaniu punktu 1 wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 16 grudnia 2008r., wydanego w sprawie o sygn.akt VIII U 1792/07.

Sąd Okręgowy w Łodzi VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 25 marca 2013r., w sprawie o sygn. akt VIII U 1040/09, oddalił odwołanie .

Powyższe orzeczenie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i prawne:

A. W., ur. (...), złożyła wniosek o ustalenie kapitału początkowego 2 grudnia 2005 r. Decyzją z 12 kwietnia 2007 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej na dzień 1 stycznia 1999 r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz wskaźnika wysokości tej podstawy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest lat 1989 - 1998. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 84,14%. Ustalono, iż kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999r. wynosi 104.903,37 zł. Przyjęto okresy składkowe w wymiarze 211 miesięcy. Jak wynika z ustaleń Sądu Okręgowego, 15 czerwca 2007r. ubezpieczona wniosła odwołanie od powyższej decyzji. Wyrokiem z 16 grudnia 2008r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił decyzję z 12 kwietnia 2007r. i zaliczył A. W. do kapitału początkowego dodatkowo okres pracy na koloniach letnich od 11 do 30 sierpnia 1984r. (pkt 1 wyroku) oraz oddalił odwołanie w pozostałym zakresie (pkt 2). Odwołująca złożyła apelację w dniu 16 lutego 2009r. Organ rentowy nie składał apelacji w zakresie pkt 1 wyroku i dlatego decyzją z 20 lutego 2009r. ustalił ponownie A. W. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku. We wskazanej decyzji dodano do okresów składkowych okres zatrudnienia na koloniach letnich w P. od 11 sierpnia do 30 sierpnia 1984r. zgodnie z pkt 1 wyroku . Podwyższono okresy składkowe do 212 miesięcy. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999r. wyniósł 105.139,54 zł. Jak ustalił Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie, wyrokiem z 25 maja 2011r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację A. W. od wyroku z 16 grudnia 2008r. , VIII U 1792/07.

W uzasadnieniu stanu prawnego Sąd Okręgowy powołał art. 174 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, póź. 1227), zgodnie z którym kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Natomiast zgodnie z ust. 2 tego przepisu przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy: okresy składkowe, o których mowa w art. 6; okresy nieskładkowe, o których mowa art. 7 pkt 5; okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. W myśl ust. 3 podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999r. Jak zauważył Sąd Okręgowy, odwołująca się nie podnosiła żadnych merytorycznych zastrzeżeń do spornej decyzji z 20 lutego 2009r. wskazując jedynie, że nie składała wniosku o przeliczenie kapitału początkowego. Stąd w decyzji winno być uwzględnione, że została ona wydana w wykonaniu wyroku, a nie - jej wniosku. Poza tym zarzuciła, że decyzja nie została jej doręczona listem poleconym, co stanowi naruszenie przepisów. Nadto podniosła, że w jej ocenie sprawa dotycząca odwołania od decyzji z 12 kwietnia 2007r. o ustaleniu kapitału początkowego nie została zakończona. Sąd Okręgowy podkreślił, że postępowanie w sprawie VIII U 1792/07 odnoszące się do ww. decyzji z 12 kwietnia 2007r. jest już prawomocnie zakończone. Za niezasadny Sąd Okręgowy uznał zarzut błędnego wskazania w spornej decyzji, że została ona wydana na skutek wniosku skarżącej. Odwołująca złożyła bowiem wniosek o ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem spornego zatrudnienia, którego organ rentowy nie uwzględnił , wydając wcześniejszą decyzję z 12 kwietnia 2007r. Ponieważ następnie ZUS zaliczył wymieniony okres w stażu ubezpieczeniowym, dokonując przeliczenia kapitału początkowego, zasadniczo – uwzględnił w tym zakresie wcześniejszy wniosek strony. Dodatkowo Sąd Okręgowy zauważył, że ewentualny wadliwy zapis ,że decyzja została wydana na wniosek strony zamiast – z urzędu , pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, gdyż Sąd bada merytoryczną zasadność decyzji, a nie zawarte w niej sformułowania. W rezultacie Sąd Okręgowy na podstawie art.477¹²§1 k.p.c. oddalił odwołanie, jako bezzasadne.

Apelację od wyroku złożyła A. W., zaskarżając wyrok w całości. Apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ponieważ w jej ocenie wyrok został wydany bez podstawy prawnej i z rażącym naruszeniem art. 175 pkt 4 i art.114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W uzasadnieniu podniosła, iż zaskarżona decyzja organu rentowego zawiera zapis, że została wydana na jej wniosek, co nie odpowiada prawdzie. Ponadto zakwestionowała ustaloną przez Sąd Okręgowy okoliczność, że wyrok wydany w sprawie VIII U 1792/07 jest już prawomocny. W uzasadnieniu apelacji wyjaśniła też obszernie swoją aktualną sytuację finansową i rodzinną na okoliczność wniosku o zwolnienia jej od ponoszenia opłaty od apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja odwołującej A. W. nie zasługuje na uwzględnienie, a podniesione zarzuty stanowią wyłącznie polemikę z prawidłowym rozstrzygnięciem Sądu I instancji. Sąd Okręgowy nie naruszył powołanych przez apelującą przepisów prawa materialnego – art.175 pkt 4 i art.114 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r., Nr 153, późn. 1227). Zgodnie z art.175 ust.4 ustawy ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. Natomiast art.114 ustawy reguluje instytucję wzruszalności prawomocnych decyzji organu rentowego – z urzędu lub na wniosek strony. Jak wynika z ww. przepisu prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Zgodnie z art.114 ust.2 pkt 1, jeżeli prawo do świadczeń lub ich wysokość ustalono orzeczeniem organu odwoławczego, organ rentowy na podstawie dowodów lub okoliczności, o których mowa w ust.1 wydaje we własnym zakresie decyzję przyznającą prawo do świadczeń lub podwyższającą ich wysokość. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że zaskarżona decyzja została wydana poprawnie w związku z treścią wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z 16 grudnia 2008r., VIII U 1792/07, który zmienił decyzję z 12 kwietnia 2007r. i zaliczył A. W. do kapitału początkowego dodatkowo okres pracy od 11 do 30 sierpnia 1984r. (pkt 1 wyroku). A zatem ponowne ustalenie kapitału początkowego ma związek wyłącznie z korzystnym dla odwołującej się rozstrzygnięciem Sądu Okręgowego i stąd w rezultacie niezrozumiałe są zarzuty dotyczące zaskarżonej decyzji, ponieważ uwzględnienie dodatkowego okresu zatrudnienia nastąpiło zgodnie z żądaniem strony. Fakt, że odwołująca się nadal, mimo że wyrok w sprawie VIIIU 1792/07 jest prawomocny, nie zgadza się z jego treścią i odmową uwzględnienia dodatkowego okresu zatrudnienia, nie może mieć znaczenia w niniejszej sprawie. Ponadto zgodnie z ww. przepisami odwołująca nie traci prawa do ponownego ustalenia kapitału początkowego z urzędu lub na wniosek w przypadku przedłożenia nowych dowodów lub ujawnienia okoliczności, mających wpływ na jego wysokość.

Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił, iż odwołanie nie zawiera żadnych merytorycznych zarzutów pod adresem spornej decyzji, która została wydana na korzyść strony i w rezultacie zwiększa ustalony staż zatrudnienia i wysokość kapitału początkowego. Nie ma przy tym podstaw prawnych do badania zaskarżonej decyzji z pkt widz. jej nieważności w trybie kodeksu postępowania administracyjnego. Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych skupia się na wadach wynikających z naruszenia prawa materialnego, a kwestia wad decyzji administracyjnych spowodowanych naruszeniem przepisów postępowania administracyjnego pozostaje w zasadzie poza przedmiotem tego postępowania. W postępowaniu sądowym zastosowanie znajdują przepisy kodeksu postępowania cywilnego, a nie przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z czym nie ma możliwości badania w świetle przepisów tego kodeksu prawidłowości wydanej przez organ rentowy decyzji.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniu z dnia 28 maja 2002 r. (II UKN 356/01, OSNP 2004/3/52), iż postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej jest samodzielnym postępowaniem administracyjnym ograniczającym się do ustalenia, czy decyzja dotknięta jest jedną z wad wymienionych w art. 156 § 1 pkt 1-7 k.p.a. Rozstrzygnięcie kończące to postępowanie następuje w drodze decyzji (art. 158 § 1 k.p.a.) podejmowanej przez organ administracji publicznej (art. 156 § 1 k.p.a.), toteż orzekanie w tej kwestii przez sąd powszechny byłoby naruszeniem kompetencji właściwego organu administracji publicznej. Po tych rozważaniach na marginesie można tylko dodać, że podnoszone przez odwołującą zarzuty dotyczące naruszenia art.156 § 1 pkt 1, 2, 4 i 7 k.p.a. odnoszą się do błędnego w jej ocenie podania w treści decyzji, że została wydana na wniosek strony, a nie – z urzędu. Przy czym słusznie zauważył Sąd I instancji, że w rezultacie ponowne ustalenie kapitału początkowego uwzględnia wcześniejszy wniosek strony i zalicza w wykonaniu prawomocnego wyroku dodatkowy okres zatrudnienia.

Mając na uwadze powyższe, wyrok Sądu I instancji odpowiada prawu, a apelacja ubezpieczonej, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.